

Poznámky

k

motivaci dětí k učení

Karel Rýdl

Fakulta filozofická Univerzity Pardubice

karel.rydl@upce.cz

Úvodem – obsah sdělení

A) Změna pojetí cílů a obsahu vzdělání

X

pomalá proměna tradičního školství

B) Procesy vyučování a učení

C) Vztah vnější a vnitřní motivace

D) Jak a proč využívat potenciál dětí ve vzdělávacím systému?

O čem mluvit nebudu

- Obecné teorie motivace a vztahy motivace a výkonu (Yerkes-Dodsonův zákon), Pettyho teorie, E. R. Hilgart, S. Freud, K. B. Madsen a další.
- Motivace k výkonu u manažerů nebo v pracovním procesu. Proč člověk pracuje a podává výkon?
- Teorie zaměřené ne na cíl, ale průběh motivačního procesu

Ad A)

- Škola ztratila monopol na systémové poznávání světa. Vynucuje si to didakticky. **Vnitřně motivované dítě nepotřebuje odměnu.**
- Redukce poznatků ve prospěch sociálních dovedností – **uplatnitelnost vždy.**
- Jedinec a společnost (A. Toffler)
- Na vnějším tlaku postavený systém vytváří riziko poruch, handikepů, odchylek, nemocí (neurózy, psychózy).

Ad B)

- **Vyučování** je pedagogický pojem: jednostranný proces od učitele k žákovi, vyžadující určité podmínky. Výsledek, výkon.
- **Učení** je psychologický proces, uskutečňovaný i bez instituce. Proces myšlení (Bloom).
- Všude na světě se děti chtějí učit a poznávat. Dejme jim smysluplné programy a budou dělat samy z vlastní iniciativy.

Ad C)

- Role a funkce Maslowovy pyramidy potřeb.
- **Vnitřní motivace** – iniciativa dle zájmu, zevnitř. Kdy? Kde? Cíle? M.M., NTC systém. Neblokuje individuální rozvoj nadání a talentu. Potřebuje jen vhodně inspirující prostředí. **Vždy silnější pohnutka než vnější motivace.**
- **Vnější motivace** – aktivizace žáka bez ohledu na něj (Kdy?, Kde? Proč?) Inovace v rámci tradičního uzavřeného systému.

Ad D)

- Nutit děti, aby se chtěly v neinspirujícím prostředí učit v době nezohledňující jejich psychosomatický stav, je ztrátou času, nehledě na zvýšené riziko nemoci učitele.
- Tradiční systém ještě vykazuje možnosti zlepšení – jednotlivé záplaty, ale nesystémově. I když to zákon nařídí nebo umožňuje, chybí vymahatelnost, projekty jsou jen bonusem pro pár jedinců.

Co nám říká neuropedagogika?

- Ideální podmínky pro učení: v klidu, bez stresu, v bezpečí – 90% podpora mozkových procesů: vjemy – počítky – přenos – uložení – uvědomění – dlouhodobá paměť.
- Ztráta bezpečí (neklid, stres, křik, tlak, strach) – obranná reakce mozku a celého těla. Na učení chybí energie, ztráta koncentrace. Priorita je zničit nebezpečí. Vše zůstává jen v krátkodobé paměti.
- Pamatujete si vše, co jste se kdy „naučili“?
- Proč ne?
- Propojení hlavy – srdce - rukou (vnitřní motivace) – J. A. K. 1631.

Raná péče

- Příprava dítěte na život ve společnosti:
- Podmínkou je ukotvenost dítěte na vzor (matka, pak otec, sourozenci, kamarádi), jinak ... ?
- Jasná pravidla chování a jednání vysvětlená pochopitelným způsobem k věku. Respekt k psychosomatickému stavu dítěte – nemůže za něj.
- Utváření sebevědomí dítěte – nebráníme mu kontrolovaně v činnostech. Komunikace pozitivní.

Extrémní představa manipulace – nejlevnější systém socializace

Který tulipán to kazí ostatním?

Děkuji za porozumění.

